

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Медичний факультет
Кафедра фармації та фармакології

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
ОСНОВИ ЕКОНОМІКИ
підготовки Магістра

Луцьк – 2026

Силабус вибіркового освітнього компонента «Основи економіки» підготовки магістра, галузі знань I Охорона здоров'я, спеціальності 18 Фармація (за спеціалізаціями), форма навчання – денна, за навчальним планом, затвердженим 2025 р.

Розробник: Милько І.П., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу

Погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми: д.фарм.н., проф.

Федоровська М.І.

Силабус вибіркового освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри маркетингу

Протокол № 8 від 06.01.2026 р.

Завідувач кафедри

Тетяна САК

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	Галузь знань: I Охорона здоров'я Спеціальність: 18 Фармація (за спеціалізаціями) Освітньо-професійна програма: Фармація освітній рівень: другий (магістерський)	Вибірковий
Кількість годин / кредитів: <i>150 / 5</i>		Рік навчання: <i>2-ий</i>
		Семестр: <i>3-ий</i>
ІНДЗ: <i>немає</i>		Лекції: <i>12 год.</i>
		Практичні заняття: <i>22 год.</i>
		Самостійна робота: <i>106 год.</i>
Мова навчання		Консультації: <i>10 год.</i>
	Форма контролю: <i>залік</i>	
		<i>українська</i>

II. Інформація про викладачів

Прізвище, ім'я та по батькові: Милько Інна Петрівна

Науковий ступінь: кандидат економічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри маркетингу

Контактна інформація: +380506691504, e-mail: mylko.inna@vnu.edu.ua

Дні занять: згідно розкладу <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1.Анотація курсу. Силабус вибіркового освітнього компонента «Основи економіки» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти другого (магістерського) рівня.

У програмі освітнього компоненту «Основи економіки» подаються сучасні виміри дослідження господарської діяльності суспільства, розкриваються ключові економічні категорії; аналізується економіка як наука, висвітлюються механізми прийняття рішень індивідуальними суб'єктами та функціонування національної економіки в цілому. Програма охоплює фундаментальні аспекти мікроекономіки, зокрема теорію попиту і пропозиції, поведінку споживача та фірм у різних ринкових структурах. Друга частина освітнього компоненту присвячена макроекономічному аналізу, де розглядаються основні макроекономічні показники, природа інфляції та безробіття, інструменти фіскальної та монетарної політики. Особлива увага приділяється прикладним аспектам економічного аналізу, що дозволяє здобувачам розуміти логіку ринкових процесів та вплив глобалізації на національний ринок.

Предметом вивчення освітнього компоненту «Основи економіки» є економічні відносини, що виникають у процесі виробництва, розподілу, обміну та споживання благ в умовах обмежених ресурсів, а також об'єктивні закономірності розвитку ринкової системи на мікро- та макрорівнях.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою вивчення освітнього компоненту «Основи економіки» є формування фундаментальної економічної грамотності та компетентності здобувачів у розумінні принципів функціонування сучасної економіки; вироблення навичок аналізу ринкової кон'юнктури та поведінки економічних агентів.

Основні **завдання** освітнього компоненту «Основи економіки»: вивчення основних економічних категорій і понять; вивчення закономірностей формування витрат фірми та моделей конкуренції; розуміння причин економічних циклів, механізмів інфляційних процесів та функціонування банківської системи; підготовка магістрів до професійної діяльності через розуміння економічних засад функціонування ринку, вміння оцінювати ефективність ресурсів та орієнтуватися в сучасних соціально-економічних процесах.

3. Soft skills. Освоєння освітнього компонента «Основи економіки» сприятиме отриманню таких *Soft skills* як: критичне мислення; здатність генерувати ідеї та нестандартні рішення; ефективна комунікація й уміння переконливо презентувати власні ідеї; навички командної роботи та міжособистісної взаємодії; емоційний інтелект, відповідальність, самодисципліна.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					Форма контролю/ Бали
	Усього	у тому числі				
		Лекц.	Практ. (семін.)	Конс.	С/Р	
Змістовий модуль 1. Мікроекономіка: поведінка суб'єктів та ринкові механізми						
Тема 1. Предмет економіки та теорія граничної корисності	16	1	2	1	12	РЗ/К (5) + Т/ДС (5)/ 2 = 5
Тема 2. Ринковий механізм: попит, пропозиція та ринкова рівновага	16	1	2	1	12	РЗ/К (5) + Т/ДС (5)/ 2 = 5
Тема 3. Витрати виробництва та поведінка фірми	16	1	2	1	12	РЗ/К (5) + Т/ДС (5)/ 2 = 5
Тема 4. Типи ринкових структур	18	1	2	1	14	РЗ/К (5) + Т/ДС (5)/ 2 = 5
Разом за змістовим модулем 1	66	4	8	4	50	5
Змістовий модуль 2. Макроекономіка: функціонування національної економіки						
Тема 5. Основні макроекономічні показники	19	2	2	1	14	РЗ/К (5) + Т/РМГ (5)/ 2 = 5
Тема 6. Макроекономічна нестабільність: циклічність економічного розвитку, інфляція та безробіття	21	2	4	1	14	РЗ/К (5) + Т/РМГ (5)/ 2 = 5
Тема 7. Грошово-кредитна та фіскальна політика держави	22	2	4	2	14	РЗ/К (5) + Т/РМГ (5)/ 2 = 5
Тема 8. Світове господарство та міжнародні економічні відносини	22	2	4	2	14	РЗ/К (5) + Т/РМГ (5)/ 2 = 5
Разом за змістовим модулем 2	84	8	14	6	56	5
Робота на практичних заняттях						5
Всього годин / Балів	150	12	22	10	106	5 / 200 балів

*Форма контролю: ДС – дискусія, Т – тести, РЗ/К – розв'язування практичних завдань, РМГ – робота в малих групах.

Завдання для самостійної роботи

№ за/п	Тема	Питання до самостійної роботи	К-сть годин
1	Тема 1. Предмет економіки та теорія граничної корисності	1. Вплив інформаційної асиметрії на раціональність вибору сучасного споживача. 2. Парадокс вартості Адама Сміта крізь призму граничної корисності. 3. Ефект Веблена як виключення з класичної теорії споживчої поведінки.	12
2	Тема 2. Ринковий механізм: попит, пропозиція та	1. Поняття «надлишку споживача» та «надлишку виробника» як показників суспільної вигоди від обміну. 2. Часовий фактор у теорії еластичності: відмінності реакції	12

	ринкова рівновага	ринку в миттєвому, короткостроковому та довгостроковому періодах. 3. Вплив очікувань суб'єктів (інфляційних та дефіцитних) на зміщення кривих попиту та пропозиції.	
3	Тема 3. Витрати виробництва та поведінка фірми	1. Концепція незворотних витрат (sunk costs) та їхня роль у прийнятті управлінських рішень. 2. Взаємозв'язок між граничним продуктом праці та граничними витратами виробництва. 3. Оптимальний розмір підприємства та межа доцільності подальшого розширення виробництва.	12
4	Тема 4. Типи ринкових структур	4. Модель «ламаної кривої попиту» як пояснення жорсткості цін в умовах олігополії. 5. Економічні наслідки та етичні аспекти цінової дискримінації на різних типах ринків. 6. Теорія «contestable markets» як альтернатива традиційному погляду на монополію.	14
5	Тема 5. Основні макроекономічні показники	1. Врахування екологічних факторів у системі національних рахунків (концепція «Зеленого ВВП»). 2. Паритет купівельної спроможності (ПКС) як інструмент коректного міжнародного порівняння доходів населення. 3. Вплив цифрової економіки та безкоштовних онлайн-сервісів на точність статистичного вимірювання ВВП.	14
6	Тема 6. Макроекономічна нестабільність: циклічність економічного розвитку, інфляція та безробіття	1. Причини, чому тривале циклічне безробіття може перетворюватися на структурне. 2. Крива Філіпса у короткостроковому та довгостроковому періодах: взаємозв'язок інфляції та зайнятості. 3. Вплив технологічних шоків та інноваційних хвиль на тривалість довгих циклів.	14
7	Тема 7. Грошово-кредитна та фіскальна політика держави	1. Ефект «витіснення» приватних інвестицій при проведенні стимулюючої фіскальної політики. 2. Пастка ліквідності: ситуації, коли традиційні інструменти монетарної політики втрачають ефективність. 3. Пряме та непряме оподаткування з позиції соціальної справедливості та економічного зростання.	14
8	Тема 8. Світове господарство та міжнародні економічні відносини	1. Феномен «голландської хвороби» та його вплив на конкурентоспроможність національної економіки. 2. Роль транснаціональних корпорацій (ТНК) у світовій економіці. 3. Економічні виклики та переваги участі країни в регіональних валютних союзах.	14
Всього			106

IV. Політика оцінювання

Політика науково-педагогічного працівника щодо здобувача освіти полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу.

Всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватись вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки, загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, порядності та толерантності.

Вивчення освітнього компонента передбачає постійну роботу здобувачів освіти на кож-

ному занятті. Середовище під час проведення занять є творчим, дружнім, відкритим для конструктивної критики та дискусії. Здобувачі освіти не повинні спізнюватися на заняття, дотримуватися правил техніки безпеки, мати засоби індивідуального захисту та спецодяг.

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до [Положення](#) про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти галузі знань І Охорона здоров'я Волинського національного університету імені Лесі Українки.

В освітньому процесі застосовується дві шкали оцінювання: багатобальна (200-бальна) шкала та 4- бальна шкала. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу.

Оцінювання поточної успішності здійснюється на кожному занятті за 4-бальною шкалою (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно»).

– 5 («відмінно») – здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових джерел, логічно мислить і формує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– 4 («добре») – здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з джерел, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і помилок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок;

– 3 («задовільно») – здобувач в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в рекомендованих джерелах, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у здобувача невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, припускається помилок при виконанні практичних навичок;

– 2 («незадовільно») – здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в джерелах, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Також здобувачі вищої освіти мають право на зарахування певної кількості балів, відповідно до [Положення](#) про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки

У разі переходу на дистанційну форму навчання викладання освітнього компоненту відбувається відповідно до [Положення](#) про дистанційне навчання та додаткових розпоряджень ректорату.

Політика щодо академічної доброчесності. Політика академічної доброчесності регламентується чинними законодавчими актами України та внутрішніми документами університету: [Кодексом](#) академічної доброчесності ВНУ ім. Лесі Українки та [Положенням](#) про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників ВНУ імені Лесі Українки які встановлюють загальні засади, цінності, принципи, настанови та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в Університеті, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, а також забезпечують дотримання принципу нетерпимості до порушень академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: відвідування занять є обов'язковим компонентом процесу здобування освіти. У разі пропуску заняття здобувач освіти зобов'язаний його відпрацювати у повному обсязі за графіком відпрацювання згідно з [Положенням](#) про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки

У разі порушення дедлайнів виконання завдань, без поважних причин, робота може оцінюватися на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Організація та порядок проведення підсумкового контролю відбувається у відповідності до [Положення](#) про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти галузі знань І Охорона здоров'я Волинського національного університету імені Лесі Українки. Терміни проведення підсумкового контролю, а також терміни ліквідації академічної заборгованості визначаються розкладом екзаменаційної сесії.

Перездача підсумкового контролю освітнього компонента проводиться у вигляді письмової відповіді на два теоретичних питання (по 35 балів кожне) та розв'язку одного ситуаційного завдання – по 30 балів). Максимальна оцінка за залік – 100 балів.

У відомості, індивідуальному навчальному плані (заліковій книжці) здобувача освіти записується підсумкова кількість балів підсумкового контролю.

Повторне складання підсумкового контролю допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Перелік питань до підсумкового контролю:

1. Об'єкт та предмет економічної науки в умовах обмеженості ресурсів.
2. Сутність проблеми вибору та концепція альтернативної вартості.
3. Закон спадної граничної корисності як основа пояснення поведінки споживача.
4. Аксиоми теорії споживчого вибору: раціональність, транзитивність та ненасиченість.
5. Стан рівноваги споживача та правило максимізації сукупної корисності.
6. Сутність попиту та пропозиції.
7. Вплив цінових та нецінових факторів на зміну ринкового попиту та пропозиції.
8. Механізм встановлення ринкової рівноваги.
9. Еластичність попиту за ціною: сутність та значення.
10. Державне регулювання ринкового ціноутворення.
11. Сутність та види витрат фірми.
12. Дія закону спадної віддачі факторів виробництва.
13. Характерні ознаки ринку досконалої конкуренції.
14. Природа монопольної влади.
15. Стратегічна взаємозалежність фірм на олігополістичному ринку.
16. Ознаки ринку монополістичної конкуренції.
17. Роль та інструменти державного антимонопольного регулювання економіки.
18. Сутність системи національних рахунків.
19. Методи та особливості розрахунку ВВП.
20. Співвідношення номінального та реального ВВП, дефлятор ВВП.
21. Порядок формування та розподілу національного доходу між суб'єктами господарювання.
22. Характеристика фаз економічного циклу, причини циклічних коливань.
23. Сутність, типи безробіття та концепція його природного рівня.
24. Взаємозв'язок між втратами ВВП та рівнем безробіття у контексті закону Оукена.
25. Класифікація інфляційних процесів за темпами зростання та причинами виникнення.
26. Сутність інфляції та її соціально-економічні наслідки.
27. Сутність, значення та види фіскальної політики
28. Інструменти фіскальної політики.
29. Сутність та види грошово-кредитної (монетарної) політики.
30. Інструменти грошово-кредитної (монетарної) політики.
31. Проблема бюджетного дефіциту та джерела його фінансування.
32. Переваги міжнародного поділу праці у теоріях абсолютних та порівняльних переваг.
33. Структура платіжного балансу країни.
34. Економічні чинники формування валютних курсів та режими їхнього регулювання.
35. Вплив глобалізаційних процесів на трансформацію національних економічних систем.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
170–200	Зараховано
150–169	
140–149	
130–139	
120–129	
0–119	Незараховано (необхідне перекладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Галушка З.І., Бойда С.В., Клевчik Л.Л. Мікро- та макроекономіка: теорія і практика : підручник. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2024. 388 с.
2. Економічна теорія: навчальний посібник. Укл: М.І. Колосінська, С.І. Белей, С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів-т., 2021. 200 с.
3. Кібік О.М., Редіна Є.В., Хаймінова Ю.В., Котлубай В.О., Примаченко І.Ф., Калмикова Н.Ю. Макроекономіка. Мікроекономіка: практикум. Одеса, 2021. 76 с.
4. Макро- та мікроекономіка [Електронний ресурс] : навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей першого (бакалаврського) рівня / М. С. Бріль, О. М. Кліменко, А. В. Литвиненко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, доцента М. А. Машенко. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 214 с.
5. Мартин О. М. Економічна теорія (мікроекономіка, макроекономіка). Частина 1. Мікроекономіка: навчальний посібник. Львів : ЛДУ БЖД, 2024. 321 с.
6. Мікроекономіка : навч. посіб. / С. В. Васильєв, Є. А. Кобець, О. О. Масляєва. Дніпро: ДДАЕУ, 2024. 310 с.

Додаткова

1. Милько І.П. Управління операціями з експорту-імпорту: конспект лекцій. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 131 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/21143>
2. Mylko I., Shubalyi O., Liashenko O., Rud N., Shubala I., Mykhalchynets N. Economic activity of the rural population: a case study of Ukraine. *Scientific Papers Series Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development* Vol. 22, Issue 4, 2022. pp. 677-684. URL: https://managementjournal.usamv.ro/pdf/vol.22_4/Art72.pdf
3. Mylko I., Ovchynnikova O., Ozhema S., Cherchuk L. Management of Investment Processes in the Region. *National Interest Academic Journal*. 2020. №1. P. 10-21.

Інтернет-ресурси

1. Інформаційні ресурси у цифровому репозитарії бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua>
2. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки України. URL: www.me.gov.ua
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://statzvit.ukrstat.gov.ua>